

(Machsor) מחר
kivitelben, ugy-
akönyvek מחר
uális cikkek igen
itása feltűnő olcsó
ezdődik és folyta-
tart.

מחר ידוע מן
מחר

kedvezmény.
ntos és szolid ki-
öltetnek.

üzifát
ekben, ugyszintén
Gipszet
szállít a

EK R.-T.
egvárt-ut) 9.
a n 11-06

400 lei

k
rak
zetek
e!

L. Berlin:
ek és alkatrészek
k, Frankenthal:
ró (rotációs) gépek
rik, Heidelberg:
ely gyorsajtók
pzig:
age gépek
u. messinglinien-
erítés, részleik.

ról:
t, hengermasszát,
ban használt

R.-T.

es

Telefon 3-36

UL

GYAR

Avram Iancu
3

öt

ron veszi

isztárgyakat

knak

Tacámul Cluj

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — 620
Félévre — 320
Negyedévre — 170
Egy hónapra — 60
Egy szám ára, pályaud-
varon és vidéken is, 3 lej
Bukarestben — 3.50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1.20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 149. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Elul 8. — 1923. augusztus 20. Hétfő

Weizmann programja

Együttműködés a mandatárius hatalmakkal. Békesség és megértés az arabokkal. A zsidó erők egyesítése. A világkongresszus előkészítése

(Karlsbad, augusztus 18. Az Uj Kelet tudósítói.) A kongresszuson elhangzott jelentések során sok figyelmet keltett a chaluc-mozgalomról szóló jelentés, amelyet általános figyelem között

Rubaschow delegátus olvasott fel, kijelentette, hogy a cionizmus megvalósulására irányuló egyetlen problémát se hanyagolták el annyira, mint azoknak az embereknek az ügyét, akik Palesztinába indulnak, hogy ott az országot újjáépítsék. Mindenki csodákban bizott és a csoda valóban meg is történt. Terv nélkül jöttek a chalucok és minden akadályt elhárítottak az utból. A zsidó ifjuság nagyon jól tudta, hogy életét más alapokra kell helyeznie, mint az elmúlt ifjuságét. Valósággal áhitottak a munka után és a palesztinai gyarmatosítás tapasztalatai kétségkívül megmutatták, hogy Palesztina fejlődése a zsidó munkásság kezében van.

Mindenképpen kívánatos, hogy a kolonizáció munkája és fejlődése a munkásság érdekeinek szellemében történjen. Kvalifikált munkásokra van szükségünk, akikre az a feladat hárul, hogy az ország munkaszintjét emeljék és megteremtsek maguk körül a tanítványok nagyobb körét. Legfontosabb problémák egyike ez és kívánatos, hogy a cionista szervezet, valamint a Keren Hajjeszód figyelme ráirányuljon a chalucok munkásságára.

Dr. Schachtel (Bresslau) a Nemzeti Alap javaslatát indokolja. A javaslat kötelezi az összes cionistákat a Nemzeti Alap intenzív támogatására.

Dr. Chajesz az egyetemi bizottság jelentését olvassa fel. A jelentést átutalták az illetékes bizottsághoz.

A következő ülés tárgya dr. Jakob Wiener (Bécs) jelentése a Keren Hajjeszód határozatairól. A jelentést nagy tetszéssel elfogadták.

Weizmann beszél

Éjjel 11 óra felé az állandó bizottság a kongresszus elé terjesztette a Jewish Agency-ről szóló határozati javaslatát. A javaslat támogatása céljából

Dr. Weizmann elnök szólal fel. A beszédet nagy figyelem közepette hallgatta a kongresszus és a rendkívül nagyszámban megjelent vendégek. Dr. Weizmann többek között ezeket mondotta:

— A tizenharmadik cionista kongresszus befejezése felé közeledik. Olyan elhatározások előtt állunk, amelyek eldöntik a cionista mozgalom sorsát. A kongresszuson súlyos felelősség nyugszik és ugyanolyan nagy azoknak a felelőssége, akik cionista elvtársaik akarataiból két esztendő viharait és terhét viselték Londonban és Jeruzsálemben. Érzem, hogy kritikus órában egyszerű és világos szavakkal tartozom azokat az elveket előadni, amelyeken meggyőződés szerint, a cionista politikának nyugodnia kell.

Kölosönös bizalom

A mandatárius hatalomhoz való viszonyunk nem nyugodhat máson, mint a kölcsönös bizalmon. Mindkét oldalon korlátlan jóhiszeműséget követelünk. Politikánk legfőbb támasza nem lehet más, mint a brit kormányval való becsületes, őszinte együttműködés, de ez nem jelenti, hogy az ügyek mai állásával mindenben meg lennénk elégedve.

Nem lehet szó arról, hogy lemondjunk a mandátumban biztosított bármely jogunkról is. Sem tanácskozási jogunkat, sem pedig a

palesztinai közigazgatás ügyeiben való közreműködésünket nem engedjük elsikkasztani. Mindazok a kérdések, amelyek belekapcsolódnak a palesztinai zsidó nemzeti otthon megalapozásába és amelyek a zsidó érdekek védelmére szolgálnak, a mi hozzájárulásunk nélkül nem oldhatók meg. A bevándorlás kérdésében, a gyarmatosítás ügyében és a héber iskolák körül felmerült kérdésekben, — hogy csak ezt a három példát említssem, — *kényszerülve voltunk a mandatárius hatalmakat komolyan figyelmeztetni, hogy jogos sérelmek esetén nyomtatékkal kell képviselnünk a zsidó érdekeket. Ezt megtettük, meg is fogjuk tenni ezután is, abban a szent meggyőződésben, hogy a mandatárius hatalmak jogainkat meg akarják védeni.*

A közvélemény felvilágosítása

A nagyvilágnak ma még nincs helyes fogalma arról, hogy eddig mit végeztünk és hogy mik a terveink. Igaz, sok megértő rokonszenvvel kísérték munkánkat és tudjuk, ez a rokonszenv állandóan növekszik. Mindazonáltal harcolnunk kell nemcsak a rosszakarat ellen, hanem a jóindulatnak félreértése ellen is. Nincs titkolni valónk. Minél jobban megismerik az igaz helyzetet, annál inkább megnyerjük az előítélet nélküli emberek támogatását. Politikai programunk előterébe tehát a közvélemény felvilágosítását kell helyeznünk nemcsak Nagybrianniában, hanem mindenütt, ahol a kormányok csatlakoztak a Balfour-deklarációhoz és aláírták a mandátumot. A mandátum szentsége, a mandatárius hatalomhoz való bizalom, a világ felvilágosodottjainak rokonszenvre ez az alap, amelyre építenünk kell. A remény és ima két évezredes történeti kapcsa azt a megingathatatlan jogot adják nekünk, hogy *Erec Jisrael a mi nemzeti otthonunk.*

Mások joga

De éppen úgy, ahogyan jogainkat védjük, kötelességünk mások jogait tiszteletben tartani. Nemzeti otthonunk újjáépítésével a palesztinai lakosok összes csoportjaival harmóniában akarunk élni és a zsidó nemzetnek Palesztinában nincs más kívánsága, minthogy az arabokkal jó szomszéd és jó barát legyen.

A cionista szervezet első kívánsága volt ez. Kiderült a tizenkettedik cionista kongresszusnak minden határozatából. Senki nem kételkedik benne, hogy ma már a zsidó otthon újjáépítése az egész zsidóság közös feladata. *Aki a zsidó név becsületére ad valamit, annak követelnie kell az újjáépítést.*

Biztos vagyok a telől, hogy ma sok zsidó él sorainkon kívül, akik az újjáépítés munkájában részt akarnak venni. Számuk növekvőben van. V. nnak közöttük olyanok, akik a cionista programot a maga egységében nem fogadják el, de a Keren Hajjeszód fejlődése világosan mutatja, hogy kézek velünk egyesülni ebben az ügyben. Nekünk kötelességünk az együttműködés lehetőségét megnyitni számukra, természetesen azzal a feltétellel, hogy a cionista szervezet integritása ezzel nem szenved semmiféle korlátozást. A körülmények alapos mérlegelése után arra a meggyőződésre jutottam, hogy bizonyos határok között van lehetőség az együttműködésre és hogy az ügy érdekében való újabb szövetségeket keresni.

A világkongresszus kérdése

Az utóbbi időben, miután kongresszusunk e kérdésről már határozott, rendkívül sokat

beszéltek és irtak a világkongresszusról. A világkongresszus terve megérdemli, hogy foglalkozunk vele. Mindig ideális feladatunk volt, hogy a kongresszust megvalósítsuk, de nem hiszem, hogy akadna valaki, aki el ne ismerné, a világkongresszus létrejötte csakis hosszú és fáradtságos előkészületek után képzelhető el. *Ma még ez előkészítő munkálatok befejezésétől nagyon távol vagyunk.*

Az utolsó évek tapasztalatai azt a meggyőződést érlelték meg bennünk, hogy palesztinai munkánk sok tekintetben reorganizációra szorul. Amikor ezt mondom, nem akarom kritizálni vagy lekicsinyelni azok érdemeit, akik eddig a cionista ügyek vezetéséért felelősek voltak és akiknek joguk van arra, hogy munkájukat elismerjük. A viszonyok azonban olyan gyors tempóban fejlődtek, hogy minduntalan új feladatok elé kerültünk. Felesleges számomra most újra hangsúlyozni, hogy minden energiánkat a pénzügyi eszközök szaporítására kell fordítanunk. A Keren Hajjeszód erősítése egyik legfőbb feladatunk.

Röviden ezek az általános alapelvek programom gerince. Ezeket terjesztem a kongresszus elé mérlegelés végett. A kongresszus feladata lesz határozni. Elvárom, hogy minden szenvedélyen, a kongresszus alaposan fogja mérlegelni ezt a programot és mindenekelőtt a cionista szervezet és a zsidó nemzeti otthon felállításának eszméje jegyében fog határozni.

Weizmann ezután a következő nyilatkozatot tette a legnagyobb figyelem közepette:

— Magam és Szokolov nevében kijelenthetem, ennek a programnak a végrehajtása csakis az összes erők legnagyobb megfeszítése mellett lehetséges. Készek vagyunk vállalni mindazokat a terheket, amelyeket 1915 óta viselünk és amelyek valószínűleg súlyosbodni fognak. De ez emberileg csak úgy lehetséges, ha mögöttünk a *tulnyomó többség bizalma van.* Másként el sem tudjuk képzelni a munka eredményességét.

Közvetlenül Weizmann beszéde után az állandó és a politikai bizottság közös tanácskozásra ült össze, amelyen résztvett Weizmann és Szokolov. Már akkor érződött, hogy Weizmann beszéde a feszültséget lényegesen enyhítette és nagyon jó benyomást tett. Ez a beszéd döntötte el az Uj Kelet által már közölt nagy eredményt: a Weizmann-féle javaslatnak óriási többséggel való elfogadását.

A zsidó ifjuság Weizmann mellett

(Karlsbad, augusztus 18. Az Uj Kelet küldött munkatársától.) Program szerint ma kellett volna befejeződniök a kongresszus tanácskozásainak. De mint tegnap jelentettem, a hatalmas munkaanyag miatt a tárgyalásokat egy-két nappal meg kell hosszabbítani. Vasárnap óta a kongresszus sulypontja a plénumból a bizottságokba helyeződött át, ahol az egyes pártok kemény harcban állanak egymással. Ezekben a napokban a plénum előtt mindössze egy jelentős esemény történt: *a felmentvény megadása a vezetőségnek.* Egyike volt a kongresszus kritikusségeinek. A vezetőség ugyanis abban a kellemetlen helyzetben van, hogy nem rendelkezik abszolút többséggel s így, ha nem kooperál valamelyik ellenzéki frakcióval, minden kérdésben leszavazhatják. Az abszolutorium vita a klacionisták, az ugynevezett „kormánypart” súlyos veresége volt. A klacionisták ugyanis, tartván a leszavazástól, nem terjesztettek be önálló javaslatot, hanem csatlakoztak a Hitachdut indítványához, amely megadta ugyan a felmentvényt a vezetőségnek, de az érdemek taxatív felsorolásával éreztette, hogy a vezetőség működésében számos kivetnivalót is talál.

Weizmann távozik?

Weizmann a felmentésnek ez a módja rendkívül felháborította s tegnap újra elterjedt a delegátusok között a hír, hogy Weizmann elutazik a kongresszusról. Az egész nap folyamán folytak erről a tanácskozások s végre az esti ülésen a klacionisták oly módon igyekeztek kiközösíteni a csorbát, hogy Chajesz rabbi által deklarációt olvastattak fel, amely széles vonalakban tárja fel Weizmann elnök emberfeletti munkáját, óriási érdemeit és biztosítja a Landsmannschaftok rendíthetetlen bizalmáról. A kongresszus hosszan és melegen ünnepelte Weizmann, aki azonban fanyar mosollyal tért ki az ünnepség elől. Látni lehetett rajta, hogy ez az ováció távolról sem feleltette el vele a tegnapi injuriát. Még mindig tartja magát a hír, hogy ezek után nem hajlandó tovább vállalni az elnökséget. Ha ez bekövetkezik, a kongresszus a legsúlyosabb dilemma előtt fog állani, mert Weizmann helyébe ma nem lehet megfelelő embert állítani.

A kongresszus válsága

A kongresszus válságának alapvető oka az egyes pártok, főként a Mizrahi és a szocialisták határt nem ismerő pártegoizmus. A legszélsőségsébb felfogások összetalálkoznak, amikor arról van szó, hogy pártjuk számára minél nagyobb befolyást biztosítsanak a vezetőségben és az ország építés irányításában. A Mizrachisták ezenkívül külön sérelmeket is emlegetnek, amelyekkel a vezetőség állítólag megsértette a vallási eleveket. A kormány-párt taktikája tehát nem lehet más, mint szövetségbe lépni azzal a párttal, amely a legkevésbé elégzik meg és ilyenformán biztosítani az új vezetés megválasztását.

Az ifjúság

Míg a kongresszuson csak parlamenti műfogásokkal lehetett keresztülvinni a vezetőség felmentését, a kongresszuson kívül annál erőteljesebben nyilvánul meg a nyílvanul meg a bizalom Weizmann iránt. A világ összes cionista ifjúsági szervezetei tegnap a következő levelet intézték a Cionista Világszervezet elnökéhez.

Elnök Ur!

A kongresszus tárgyalásával kapcsolatban az alólírott szervezetek, amelyek a világ egész cionista ifjúságát reprezentálják, kijelentik a következőket:

Az abszolutorium kérdésében megejtett tegnapi szavazás semmiesetre sem volt há kifejezője az egyetemes cionista mozgalom igazi hangulatának.

Mint hogy a kongresszus összetétele nem képviseli kellő hűséggel a mozgalom legelevenebb erőit, különösen azokat, amelyek Erec Jisrael újjaépítésében az utánpótlást képezik, szükségessé tartjuk Önnek, elnök ur, tudomására hozni, hogy a mozgalom ifjú erői a legteljesebb bizalommal viseltetnek Ön iránt. Önnel együtt legsürgősebb feladatunknak tartjuk a mozgalom felfrissítését és a legenergiusabb küzdelmet az elhanyagolás egyre fenyegetőbb jelei ellen. Ebben a küzdelemben Elnök ur biztos lehet a mi hűséges szolgálatkészünkben.

Karlsbad, 1923 aug. 14.

Az ausztriai és nemetországi kék-fehér szövetség, A nemetországi zsidó egyesületek kartellje. A Makkabi sportvilágszövetség karlsbadi konferenciája. Histadrut olámit Makkabi, Erec Jisrael. A nemetországi, lengyelországi, ausztriai, csehszlovákiai, erdélyi, bukovinai és beszarábiai zsidó sportegyesületek Karlsbadban időző képviselői. Hasomer Hacair, Litvánia. A cionista diákok világszövetsége. A prágai Barisszia és Jordánia főiskolai egyesületek. Societe d'excursions de la jeunesse juive Hatikva (France). Zsidó ifjúsági vándorszövetség Bécs—Zürich. A nemetországi Herzi szövetség. Groupements d'étudiants Sionistes de France (Paris et Strassbourg). Az ausztriai cionista ifjúsági szövetség. Histadrut Hasomer Hacair (Makkabi).

A levél igen nagy és komoly hatást gyakorolt a kongresszus összes résztvevőire. Hasonló határozatra készül a cionista kongresszus is.

A liberális párt nem fuzionál a nemzeti párttal

A „Viitorul” cáfolja a fuzióról elterjedt híreket. A néppárt vidéki körzetek tömegesen lépnek ki a pártból, Minisztertanács vezeteli be a parlamenti ülészakot

(Bukarest, augusztus 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentettük, hogy az utóbbi napokban a főváros politikai köreiből az a hír terjedt el, hogy a liberális párt fuziót ajánlott fel a nemzeti pártnak. A hír komoly formában bejárta a főváros ellenzéki és független sajtóorgánumait, amelyek különbözőképpen kommentálták a fuzió tervét. A lapok egyrésze a hírből a kormány gyengülésére következtetett, a fuzió tervét utolsó erőfeszítésnek vélte, amellyel a kormány pozícióját akarja megerősíteni. A lapok másik része, különösen az „Adeverul”, a nemzeti párt árulásáról beszélt és azzal vádolta a nemzeti pártot, hogy kormányrajutásának érdekében elárulta az ellenzéki érdeket.

A kormány cáfolja a fuziót

A kormány hivatalos lapja a „Viitorul” napokig válasz nélkül hagyta az ellenzéki lapok közleményeit, a fuzió tervét nem erősítette meg, de nem is cáfolta. A „Viitorul” mai számában azonban már a liberális párt hivatalos cáfolatát közli, amellyel elejét vágja a további híreszteléseknek. A cáfolat kategorikusan megállapítja, nemcsak a múltban és a jelenben nem tett a liberális párt fuziót ajánlatot a nemzeti pártnak, de a jövőben sem fog tenni. A cáfolat arra céloz, hogy a fuziónak híresztelése a nemzeti párt érdeke és azt sejteti, hogy az erről szóló híreszteléseket a nemzeti párt helyezte el a fővárosi sajtóban.

— A regionalista politika teljes csődje — írja a „Viitorul” — és azoknak a tárgyalásoknak a meghiusulása, amelyeket a nemzeti párt vezetési az összes politikai pártokkal folytattak, igen kellemetlen helyzetbe hozták a nemzeti pártot. Ez készíti a nemzeti pártot arra, hogy közvéleménye a liberális párttal való együttműködésről informálja.

A liberális és nemzetipárti fuzió kérdése mellett kétségkívül a néppárt válsága szerepel

A kolozsvári delegátusválasztás

Három poalecionista, kilenc mizrahi és huszonegy klacionista delegátus megy Temesvárra

(Kolozsvár, augusztus 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma reggel kilenckor kezdetüket vesz a kolozsvári cionista delegátusválasztások az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Calea Regele Ferdinand 48. alatti helyiségeiben. Az előjelek szerint Kolozsvár zsidósága fokozottabb mértékben fog beleszólni abba, hogy a nagyfentosságú temesvári konferencián ki képviselje az egyes civi csoportok érdekeit és telfogását.

A jelöltek névsorából megállapítható, hogy ezuttal olyan rétegek is bele fognak folyni Erdély és Bánát jövővi zsidó életébe, akik eddig különböző okok miatt vagy teljesen távolartották magukat minden aktivitástól, vagy csak kismértékben folytak bele az erdélyi zsidóság politikai, kulturális és gazdasági életének irányításába.

Mint többiben jeleztük, három főcsoport indul ma reggel küzdelemben, hogy minél több mandátumot biztosítson magának a konferenciára. A baloldalhoz tartozó poalecionistáknak három hivatalos jelöltje van: Janovits Géza, Nuszbaum Mihály és Czerjék Herman. Valamennyinek a megválasztása bizonyos. A mizrachisták jelöltjei a következők: Schwartz Jakab, Weinstein Bencion, Farkas Lajos, Waldner Mór, Glasner Izsák, dr. Kohn Hillel, dr. Pollák Sándor, dr. Sajovits Náthán, Lebovits Gyula, Guttmann Péter, Noti Márton Rosenthal Jakab. A tizenkét jelölt közül kilenc jut mandátumhoz, mert a választási szabályzat szerint többre nem lehet szavazni.

Legtekintélyesebb a klacionisták listája, melyből huszonegy névre lehet szavazni. A több-

legsűrűbben a belpolitikai élet homlokterében, Argetoianu lemondásának bonyodalmai egyre jobban mérgesednek el és ma már a párt bomlásának biztos előjelei érezhetők.

Néhány nappal ezelőtt Averescu tábornok az „Adeverul”-nak adott interjújában kijelentette, hogy Argetoianu távozásában a párt egyik vidéki szervezete sem fogja követni. A tények azonban hamar rácafoltak Averescu nyilatkozatára. A „Viitorul” mai számában beavatott forrásból arról értesül, hogy a néppárt ilfovi, dolji, gorji, turnszeverini, buzeui, jasi, botosani és majdnem az összes beszarábiai körzetei szolidaritást vállaltak Argetoianuval és bejelentették a pártból való kilépésüket. Averescu tábornok Coanda tábornokot bizta meg azzal, hogy tárgyaljon a disszidens csoportokkal. Coanda tábornok missziója azonban eddig nem járt eredménnyel, mert a vidéki körzetek szívesen ragaszkodnak Argetoianuval vállalt szolidaritásukhoz.

A vidéki körzetek magatartása miatt Averescu elnapolta a néppártnak szeptemberben Kisenevben hirdetett kongresszusát mindaddig, míg nem sikerül megegyezést teremtenie Argetoianuval. Erre a megegyezésre azonban az eddigie alapján alig van kilátás.

A parlamenti ülészak előkészületei

A belpolitikai élet nyári szünete néhány nap múlva véget ér. A törvényhozó testületek őszi ciklusa október 15. nyílik meg, de a parlamenti ciklus előkészületei már szeptember elején megkezdődnek. Az „Adeverul” értesülése szerint a szabadságon lévő miniszterek a jövő héten visszaérkeznek Bukarestbe. Szeptember elején minisztertanács ül össze, amelyen a parlamenti munkaprogramot jelölik ki. Ugyanekkor osztyák ki javaslatokkal az őszi ciklusban tárgyalás alá kerülő törvényjavaslatokat az egyes szakminisztereknek.

ségi cionisták jelöltjei a következők: Salamon Jakab Kertész Mártonné, Feuerstein Kálmán, Acél Mór Timisoara, Kastriner Samu Timisoara, Stotter Aladar, Schwartz Miksa dr., Biró Andor, Kohányi Rezső dr., Hirsch Dezső dr., Spitzer József dr., Giszkalay János, Grünfeld Mayer, dr. Neufeld Jenőné, Czodik Jenő, Winkler Janka, Farkas Izsá Bukarest, Ritter Sámuel dr. Brasov, Deutsch Ernő dr. főrabbi Karánsebes, Pető Tibor Karánsebes, Hajdu Frigyes dr. Timisoara, Vértés Adolf dr. Timisoara, Grün János Timisoara, Déri Jenő dr. Karánsebes, Goldstein Aladar Karánsebes, Pollák Vilmos Timisoara, Gombos Lipót Timisoara, Herzog Sándor Arad, Stein Béla Timisoara, Szabó Jenő, Gutfried Adolf, Katz Rózi, Singer Ignác, Klinger József, Éliás Dezső, Eisenstädter Samu, Vértés Dezső, Fekete Samu dr., Tiegermann Mór Lippa.

Azokat a szavazólapokat, amelyeken az előírt számnál több szavazat szerepel a különböző csoportok jelöltjeire, a szavazatszedőbizottság meg fogja semmisíteni. A szavazás este hétkor ér véget. Az eredményt keddi számunkban fogjuk közölni.

Fűszer és gyarmatárak
legelőnyösebben

Bermann W.
nagykereskedőnél Cluj,

Piața M. Viteazul 39.
Telefon 76. 1493

Beküldte-e már adományát a Keren Kajemeth-kiállításra? :: Küldje be sürgősen!

Delegátusválasztások 19-én, vasárnap 9-től d. u. 7-ig

a központi irodában.

Minden sékelfizető adja le szavazatát!

Vissza a

Szord

(Kolozsvár

dősítőjéről.) Jur a kolozsvári rendium rendelete, káshivatalát megszönegedik szak minden felszabadon rendelke ján már a vasár meg és a lakásh még lakás nélkü tisztek elhelyezés így mindenki azt sok végleg megsz

Annál nagy nappal ezelőtt az fektus táviratot v allitják a lakásh elhelyezett volt l elején felnyitották megjelent a kiürit gyanítani lehetett jelentkezik a laká színűbbé tette ezt mely a prefekturá Septimiu Muresan Popovici Valer Octavian polgárme kezleten elhatároz tisztek és állami b biztosítására összeb letek képviselőit.

Ezt a megbe meg a vármegyeha lete alatt. Az anké lyettes fűtőgyész, őrnagy téparancsn orvos, Popov Adon

Jacobov és a

(Kolozsvár, a sítőjéről.) Kolozsvár címmel egy hetilap, arra, hogy antiszem a lap legtöbb ese támasztja alá, melye tos és akaratlan té

Legékeszülő ságának „A zsidó című cikke, mely jelent meg. A kö Keletben most fo dr. Jacob Jacobo kolozsvári egyetem kritikáját hozzuk cikksorozatára a „C seket teszi:

„A diákmozg Jacob Jacobovici, e hány nagyon érdekl közlését az itteni e dőknak azzal a töre sanak ebben az inte ezeket a viszonyokat egyöntetű diákság é ezeknek a közlése számunkra. De e ki pitásaiban azt az hogy a keresztény arról akar meggy egyetem jövőjét a z — nem járt el elég tény közvéleményh hivatalos lapjának h

Ez a „nem el nem akadályozta a vici dr. adait tel el a „Clujul“ a má söt ugyanis ott köv sebeszprofesszort me zott cikksorozata mi nem ismeri a legelő a Bukarestben meg si reforma soeiala“ Jacobovici dr. érde

Vissza akarják állítani Kolozsváron a lakáshivatalt

Szerdán döntenek a tisztviselők és katonatisztek elhelyezéséről

(Kolozsvár, augusztus 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Junius huszonhatodikán érkezett meg a kolozsvári rendőrprefektúra a belügyminisztérium rendelete, mellyel az ország valamennyi lakáshivatalát megszüntette a lakbérleti törvény huszonegyedik szakasza alapján, mely kimondja, hogy minden felszabaduló lakás fölött a háztulajdonos szabadon rendelkezik. A miniszteri rendelet alapján már a vasárnapi tárgyalásokat sem tartották meg és a lakáshivatalt csakhamar likvidálták. A még lakás nélkül lévő köztisztviselők és katonatisztek elhelyezését a Lakók Szövetsége vállalta s így mindenki azt hitte, hogy a lakásügyi zaklatások végleg megszűntek.

Annál nagyobb meglepetést keltett néhány nappal ezelőtt az a hír, hogy Popovici rendőrprefektus táviratot vár Bukarestből, mellyel visszaállítják a lakáshivatalt. A rendőrség épületében elhelyezett volt lakáshivatali helyiségeket a hét elején felnyitották és a hivatal régi személyzete is megjelent a kiürített irodában. Az előkészületekből gyanítani lehetett már, hogy komoly formában jelentkezik a lakáshivatal feltámasztása. Még valószínűbbé tette ezt a föltevést az a lakásügyi ankét, mely a prefektúrán folyt le pár nappal ezelőtt Septimiu Muresan delegált vármegyei prefektus, Popovici Valér rendőrprefektus és dr. Utalea Octavian polgármester részvételével. Ezen az értekezleten elhatározták, hogy a hajléktalan katonatisztek és állami hivatalnokok lakáshoz juttatásának biztosítására összehívják az összes érdekelt testületek képviselőit.

Ezt a megbeszélést tegnap délután tartották meg a vármegyei házban Muresan prefektus elnökelete alatt. Az ankéton megjelentek Tanasescu helyettes főügyész, Roman Xantopol ezredes, Eliat őrnagy ténylegesen, dr. Fodor Sándor tisztifőorvos, Popov Adonis a lakbérnök, dr. Roth Hugó

és Fekete Nagy Béla pedig a háztulajdonosok szövetségének képviselőjében. A prefektus rövid megnyitóját Eliat őrnagy előadta, hogy kolozsváron tekintélyes számú állami hivatalnok és katonatiszt van még lakás nélkül, akiknek elhelyezése feltétlenül szükséges lett volna már eddig is, de a lakók és háztulajdonosok szövetségei nem tettek eleget vállalt kötelezettségüknek. Nem marad tehát már mód a hajléktalanok elhelyezésére, mint az, hogy állítsák vissza a lakáshivatalt. A ténylegesen az új lakbérleti törvény 21. szakaszával szemben hivatkozott a negyedik paragrafusra, mely jogot ad a hatóságoknak arra, hogy a már lerekvirált lakások fölött rendelkezék.

Eliat őrnagynak dr. Roth válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a belügyminiszteri felosztó rendelet azzal indokolta meg a lakáshivatalok megszüntetését, hogy azok működése ellenkezik a törvénnyel. Törvényellenes intézményt tehát nem lehet visszaállítani. De ha visszaállítanák is a lakáshivatalt, nem oldanák meg a lakásproblémát Kolozsváron. A lakásinséget csak építkezésekkel lehet megszüntetni. De míg Olaszországban és másutt is külföldön az állam nagyarányú és állandó építkezést folytat, addig nálunk a még meglévő magánlakásokat veszi meg az állam s a regáti perrendtartás hatvanhatodik szakaszának helytelen alkalmazásával a lakókat kiteszi az utcára. Roth dr. beszéde után Popov volt lakáshivatali főnök előterjesztette a lakbérnök memorandumát, de az előrehaladott idő miatt a prefektus szerdára halasztotta az ankét folytatását. Szerdán tognak tehát véglegesen dönteni afelől, hogy állítsák-e vissza a lakáshivatalt vagy másképpen igyekeznek a lakástalanokat elhelyezni. A szerdai tárgyalások eredményéről Muresan prefektus, aki csütörtökön Bukarestbe utazik, részletesen be fog számolni a belügyminiszternek.

Jacobovici prorektor és az Uj Kelet

(Kolozsvár, augusztus 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsváron nemrég jelenik meg „Clujul” címmel egy hetilap, mely alig mulaszt el alkalmat arra, hogy antiszemita hangulatot keltsen. Cikkeit a lap legtöbb esetben olyan argumentumokkal támasztja alá, melyek a dolgok nemismerésén, tudatos és akaratlan tévedéseken alapszanak.

Legékezzőbb példája a „Clujul” elfogultságának „A zsidók a kolozsvári egyetemen” című cikke, mely a lap legfrissebb számában jelent meg. A közlemény foglalkozik az Uj Keletben most folyó cikksorozattal, melyben dr. Jacob Jacobovici sebészprofesszornak, a kolozsvári egyetem tavalyi kiváló rektorának, a kritikáját hozzuk a diákmozgalmakról. Erre a cikksorozatra a „Clujul” ezeket a megjegyzéseket teszi:

„A diákmozgalmak kritikája” cím alatt dr. Jacob Jacobovici, egyetemünk multévi rektora néhány nagyon érdekes relációnak kezdte meg a közlését az itteni egyetemről, kapcsolatban a zsidóknak azzal a törekvésével, hogy tulsúlyba jussanak ebben az intézetben. Tekintettel arra, hogy ezeket a viszonyokat a numerusz klauzusz kérdésében egyöntetű diákság és közönség már régóta sérelmezi, ezeknek a közlése elégtételül kellene szolgáljon számunkra. De e kijelentések írója, aki megállapításában azt az aláhuzott intenciót szolgálja, hogy a keresztény közvéleményt lecsillapítsa arról akar meggyőzni, nem kell féltünk az egyetem jövőjét a zsidó elemek felülkerekedésétől, — nem járt el eléggé korreltül, amikor a keresztény közvéleményhez az erdélyi zsidóság szervezete hivatalos lapjának hasábjain szökött.”

Ez a „nem eléggé korrekt eljárás” azonban nem akadályozza a „Clujul”-t abban, hogy Jacobovici dr. adatait fel ne használja. S ezzel követte el a „Clujul” a második súlyos tévedést. Az elsőt ugyanis ott követte el, amikor az európai hírsébsészprofesszort megtámadja az Uj Keletben hozott cikksorozata miatt. Ugy látszik a „Clujul” nem ismeri a legelőkelőbb román folyóiratot, a Bukarestben megjelenő „Arhiva pentru stiinta si reforma sociala”-t. Mi ugyanis innen vettük Jacobovici dr. érdekes cikkét.

A heti devizapiac

A lej hullámzása. Nincs forgalom a pénzpiacon. A lej emelkedése várható. A német márka esik.

(Kolozsvár, augusztus 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amit két legtöbb devizabeszámolóinkban jeleztünk, ma bekövetkezett: az összes valuták és devizák zuhanásszerűen estek. A bankok kínálata óriási bessz eredményezett. A zürichi nyitás után, amely a lej újabb tizenöt pontos javulását hozta, a kínálat fokozódott. A reggel folyamán 48-as zürichi kifizetéssel indult meg a pénzpiac forgalma, a zürichi nyitás után 40-es árfolyamon is nagy volt a kínálat. A bukaresti tőzsdén az összes értékek estek, a helyi pénzpiacon a devizák és valuták árfolyama még ezeknél is olcsóbb volt. Az effektív dollár, ami iránt állandóan nagy volt az érdeklődés, ma már nem keresett pénz még 220-as kurzuson sem. A pénzpiac jövő heti alakulása lehetőségének kérdésében érdeklődünk Izsák Jenőnél, az „Albina” devizaosztály főnökénél, aki a következőket mondotta:

— A pénzpiacon uralkodó bessz előrelátótól még tartani fog egy-két napig, azután állandósulást várhatunk körülbelül 38-as svájci frank árfolyamánál. A bukaresti pénzpiacon uralkodó lanyhaságot a kormány pénzügyi politikájának lehet betudni. A Banca Nationala ugyanis nagymennyiségű valutát és devizát dobott a piacra és így a túlterhelt pénzpiacon fokozatosan estek az árak. A 200-ös zürichi jegyzés mellett a svájci frank paritása 50-nek felel meg. A pénzpiacon 45-ért nagy kínálat volt. A dollár paritása ugyan ennek a zürichi jegyzésnek az alapján 276-nak felelt meg. A pénzpiacon 248—250 volt az árfolyama.

A német márka esése a mai zürichi tőzsdén még tartott, már megközelíti az emelkedés előtti árfolyamát. Az eddigi vételkedvet keresetlenség kezd felváltani, ami hozzájárul árfolyamának eséséhez. A berlini tőzsdén a külföldi valuták és devizák árfolyama rohamosan emelkedik.

A magyar korona már hetek óta stabil a zürichi tőzsdén. Állandóan 3 1/3—3 1/2 között mozgott. A nagy kínálat következtében a lej esésekor is 130—140 belföldi koronát fizettek egy lejért.

A francia frank a hét elején állandó esést jelzett Zürichben, már 30:10-zel is jegyezték. A mai zárlatnál 30:50 az árfolyama. A francia frank esése a belföldi pénzpiacra rossz hatással volt. A párisi tőzsde is kezd viharos napokat élni. A kül-

földi értékek árfolyama egész héten a zürichi esésnek vagy emelkedésnek megfelelően nagy kilengéseket mutat.

Irányzat a jövő hétre: a nyugati devizákban újabb esés, német márkában és francia frankban hullámzás.

Augusztus 18-án 100 lejért fizettek Kolozsvárt:
 7500—8500 külf. magyar koronát,
 14000—15000 belf. magyar koronát,
 785—787 francia frankot,
 248—250 svájci frankot,
 04350—044 dollárt,
 980—985 olasz lírát,
 100000—110000 német márkát,
 30000—32000 osztrák koronát,
 1580—1582 cseh koronát,
 0970—0980 font sterlinget.

Valutapiac augusztus 18-án:
 Bukarest. Devizák: Páris 1280, London 1080, Newyork 234, Róma 1000, Zürich 43, Prága 700, Bécs 34, Budapest 120, Berlin 90.

Bukarest. Valuták: Napoleon 780—780, márka 200—215, léva 175—185, török lira 115—120, font sterling 1100—1110, francia frank 1090—1300, svájci frank 44—4450, lira 1010—1020, drachma 400—450, dinár 215—220, dollár 237—238, lengyel márka 10—11, osztrák korona 34—35, magyar korona 90—100, cseh korona 680—690.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 135—140, Newyork 553—552, London 2523—2520, Páris 3050—3045, Milano 2367 1/2—2365—, Prága 16:17 1/2—16:17 1/2, Budapest 3 1/3—3 1/3, Belgrád 580—580, Bukarest 235—235, Varsó, 25—25, Bécs 7775—7775. Bécs lebelvegett —.

Valutát és Devizát
 a legolcsóbban ad, a legmagasabb áron veszi
Kereskedelmi Hitelintézet
 Kolozsvár, Főtér 20. Telefon 40 és 229

A LEGJOBB ÖNBOROTVÁLÓPENGÉ
UNICUM
 KAPHATÓ KUN KESMŰVES KOLOSZVÁR
 és az összes szakmában üzletekben.

Az Önborotválkozás előnyei esztétikai, higiénikus és gazdasági szempontból

★

Figyeljék meg, milyen más benyomást teszen egy férfi, ha arcán több napos borostas szakál ék-telenkedik vagy ha ugyanazon arc frissen van borotválva. Egy borostas arc visszataszító, megbor-zongató érzést vált ki belőlünk, még ha a saját arcunkról is van szó!

Ha másnak arcát figyeljük, akkor készek vagyunk az illető intelligenciája hiányára is következtetni; de a hanyagságot mindenestre feltételezzük. Ezen felfogás következménye, hogy a művelt nyugaton a borotvált arc a tulnyomó; ugy hogy Anatól France a barbar kor tetoválási dívat maradványának mondja a szakál- és bajuszviselést.

Es bizony alig akad egy nő, aki egy borostas arcot hizelegve megsimogasson, mig egy frissen borotvált úde arcra „ezer is akad”.

Borostas arcra por, piszok könnyen leülepszik és hogy ez hányféle betegség terjesztője, arról már irtak eleget. Sima arcról izzadságot stb. egy törléssel eltávolíthatunk.

A mindennapi borotválkozás fodrásznál sok pénzbe és idővesztésbe kerül, mig önmagát a reggeli tisztálkodásnál egy jó önborotválóval pár perc alatt megborotválhatja.

Hogy ezt mindenki könnyen megtehesse, a Kun Mátyás Fia kolozsvári Calea Victoriei 2. alatti, 1876 óta fennálló cég már 85 lejtől kezdődő áru önborotválóeszközöket hoz forgalomba, ugy, hogy egy hónapi, a fodrásznak fizetett összegért már egy teljes felszerelést vásárolhat. Az általa forgalomba hozott „UNICUM” önborotváló pengék élesség és tartósság tekintetében felülmulthatatlanok.

matárak
nn W.
 dónél Cluj,
 azul 39.
 1493
ürgösen!
 u. 7-ig
 szavazatát!

A román papság frontot állít az antiszemitizmus ellen

Moldva metropolitája fontos megbeszélésre hívta össze lelkészeit

(Jassi, augusztus 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hónapok óta változatlan erővel folyó antiszemita agitációban jobb reményeket keltő eseményről adhatunk ma hírt. Az antiszemita aknamunkája már eddig is állandóan szemben találta magát az ország szellemi előkelőségeivel, az akadémia elnöke, *Gusti* professzor, *Jorga*, a világszerte ismert történelemtudós, *Miron Christea* az ország metropolitája és számtalan nyilatkozatukban és beszédeikben szálltak szembe az egyre jobban terjedő agitációval. De állást foglaltak a mozgalom ellen az egyetemi élet többi kiválóságai is és a fővárosi sajtó legkiválóbb publicistái, közöttük *Costa Foru*, aki az Uj Kelethez intézett levelében bélyegezte meg a mozgalmat.

Most a papság sorakozik fel nyílt fronton, hogy a néprétegekre gyakorolt széles befolyására

támaszkodva véleg véget vessen a lelkiismeretlen agitációnak. A moldvai metropolita kongresszusra hívta össze körzetének összes papjait, hogy az antiszemita mozgalom elleni intézkedéseket megvitassák.

Moldva papságának megmozdulása annál nagyobb jelentőségű, mert az antiszemita agitációnak éppen Moldva a főszékhelye és a mozgalom apostolának, *Cuzának*, Moldva fővárosában *Jasiban* van a rezidenciája.

Reméljük, hogy Jasi, ahonnan az antiszemita mozgalom pusztító útjára indult, most visszatérít lakóit és velük együtt az egész ország lakosságát a békés munkához és megértéshez. Jasi metropolitája így tanítja valódi kereszténységre a kereszténység leple alatt gyuloletet hirdető megtevedt embereket.

Közgazdaság

A mezőgazdaság helyzete. A szárazság már hetek óta tart s ezért a kukoricatermés kilátásai aggasztóak. A gabonanevelésre a szárazság már nem lehetett káros, mivel az aratások nagyobbára már majdnem mindenütt befejeződtek. A zöldségtermékekben gyöngye eredmény mutatkozik, minthogy ezek a hosszantartó szárazság miatt nem tudtak kifejlődni. A legelők olyan gyöngék, hogy sok helyütt legeltetésre már nem is alkalmasak. A marhatenyésztők jószágállományuk nagy részét kénytelenek vásárra hajtani. A helyzet még rosszabb a hegyes vidékeken és főleg kukoricában, ahol csak most kezdődött meg a csövek érése. A gyümölcsök nem igen ártott a szárazság, mivel eléggé kirejleltek ahhoz, hogy megérhessenek.

Kolozsvári iparosok és kereskedők a drótnélküli táviróért. Megirtuk, hogy a kincstár képviselője felszólította a kolozsvári iparosokat és kereskedőket a drótnélküli táviró felállításához szükséges anyagi támogatásra. Tegnap délután az iparkamrában *Negru* elnökletével értekezlet volt és ezen a posta képviselője, *Jonescu* igazgató, hétszáz ezer lejben jelölte meg azt az összeget, amelyet a kincstár kér az iparos- és kereskedővilágtól. Az iparosok és kereskedők képviselői kijelentették, hogy ezt az összeget kamatnélküli kölcsönként hajlandók a drótnélküli táviró felállítására céljából a kincstárnak rendelkezésére bocsátani.

A kereskedők és gyáriparosok tiltakoznak a villanyárak százszázalékos emelése miatt. A kolozsvári gyáriparosok és egyéb érdekeltek képviselői akciót indítanak a villanyárak százszázalékos emelése ellen. Törvénytelennek mondják ezt az áremelést, minthogy azt a kormány még nem hagyta jóvá.

A fások nyolcas bizottsága. Vasárnap a fások nyolcasbizottsága Bukarestben gyűlést tartott, amelyen kimondták, hogy az eddigi szállítási zavarokért a CFR. kezességét is mulasztási terheli. A fuvarleveleket nem lehetett kellőképpen és idejében kiállítani és a legtöbb vasutalomáson helytelenül magyarozták a vezérigazgatóság legújabb rendelkezését.

A pénzügyminiszter személyesen vizsgálja felül az adókvetések. Bukarestből jelentik: *Bratianu* Vintila pénzügyminiszter, aki az elmúlt héten Máramaroszigeten volt az egyenes adó kivétési módzatainak felülvizsgálása céljából, a legközelebbi napokban Beszarábiába utazik s csak augusztus huszonötödikén tér vissza Bukarestbe.

Elvi határozatok némely adómentességéről. Bukarestből írják: A pénzügyminisztérium mellett működő központi bizottság a következő határozatokat hozta: A szőlőkertek vincellér-lakásai és préházai adómentesek. A föld és házadó alá eső jövedelmeket a kereskedők és iparvállalatok

mérleg szerinti nyereségéből le kell vonni. A kőből és téglából épült új raktárakat ugyanolyan adómentesség illeti, mint az új házakat.

Csehszlovákiába nem lehet szabadon lisztet importálni. A lisztexportot erősen érinti a csehszlovák kormány legújabb megjelent rendelete. Ez a rendelet megtiltja a liszt szabad bevitelét Csehszlovákiába és azt külön engedélyhez köti. Eddig az volt a helyzet, Csehszlovákia részéről nem kellett különösebb engedély, hanem csak utólagos bejelentésre volt szükség. Ezentul azonban csak a prágai földmivelésügyi minisztérium engedélyével lehet Csehszlovákiába lisztet szállítani.

Ha művészi kivitelű a vasbutort

akár venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a SZÉKELY és RÉTI ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RESZV.-TÁRS. butortermelt Asztalok furnírszükségeit legolcsóbban itt szerezhetik be

Most jelent meg! Feltűnést keltő regény! Ben Ami:

Történet három ágyról

Berlin, 1923 Verlag der Kollektiven Menschen Pallas könyv- és lapterjesztő vállalat

Nagy occasio!

Harisnyák, keztük, kötött kabátok eredeti gyári áron árusítanak a

SPORT

kötött-szövött áruházban, Cluj Cal. Reg. Ferdinand 16. Állami hivatalnoknak külön engedmény

Leszállított árak

MAPKOVITS P. ÉRSZEPESZ!
Cluj-Kolozsvár, Vessélyeni-utca 20. sz.

Arany, ezüst ékszerek, kinaezüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, bronzot legmagasabb napi áron vesznek.

Rothmann Márton szabókélekek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-ulca) 2. sz. rövidaru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközölök

Írógépek

és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok. Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493.

Finkler Antal

Róka, kelme, Szőrmefestés,

vegytisztítás legszebb kivitelben

KRISTÁLY

nál Cluj. Telefon 500. Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban

Occasio árak!

Heller, Weisz & Molnár

cégnél Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 6. sz.

Schroll siffonok 37 L-től

Mintaha isztok 45 L-től

ruhavásznak, grenadinok, epongek előrehaladott idény miatt mélyen leszállított árban!

HIR

romániában és külföldön az Publicite Rador (Buc) hirdetési iroda vesz napilapja. Az Uj Kelet cikkeinek után jelölésével engedjük Előfizetési árak: Egy hónapra 320 lei, egész évre 3200 lei, egész évre 32000 lei. Felelős szerkesztő: Marton

A negyedik ország Temesváron megden a konferenciára vetkező címre kell i föltükár Temesvár, B — Az Uj Kelet n Szilágyi Dezső-u. 6 s pot érdeklő bármilyer

— Meg akarjál országban élő idege Leitinger képviselő java minden idegen, aki nyo dik Franciaországban, e jait pedig kétszáz-kétsz Kivételek a lengyelek indokolja meg javaslatá még sohasem tartózkod

— Öngyilkos bolyda főorvosa. B Mihály, az angalföld orvosa tegnap éjjel lak leugrott. Súlyos sérülés ahol reggel négy órakor képzett orvos, tolsztoj idegkimerültség.

— Ujjászervezi Bukarestből jelentik: E közelebbi parlamenti ül tot készítenek a katona A javaslat szerint a ka testet fognak alkotni.

— Polgármeste restből jelentik: Szepte a polgármesterek kong Costinescu, a főváros

— A nagyvára Nagyváradról jelentik: keretek között a nag árvaház ünnepélyes fel is résztvevett, aki har megnyitotta az adomán

— Nyomdász lentik: A jasi nyom adók vonakodtak az u sztrájkot proklamáltak össze huszonnégy órá a munkaadók és a m hogy ügyüket választ lasztott bíróságban, a térium hatásköre alá munkaadókat egy-eg elnökét a két tag kö zottság döntéséig a n

— Revizió maximális árakat. tulajdonosok és husi nál a maximális árak aki az ügyek előadó tanulmányozza az ár szinüleg revizió alá

— Jó lesz az jelentik: A földmiv szerint az utóbbi eső termés lényegesen je

— Sinding e neves norvég szobra L'Oifrande és Barbá híreket, hetvenöt éves lékiratait. Igen ked történeti adatokat t mes mester. Elmon német szobrász isme totta és csak azt k ugy bánjon a tel Tiszteletben is tar maga Dániát tartja szerint Párisban él.

HIREK

Orománjában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Publicite Rador (Bucuresti, Str. Gen. Berthelot 1. hirdetői iroda vesz föl hirdetéseket.

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Elfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 li) félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Felélős szerkesztő: Marton Ernő dr.

A negyedik országrészi konferencia iródaja Temesváron megkezdte működését. Minden a konferenciára vonatkozó közlést a következő címre kell irányítani: Székely Béla főtitkár Temesvár, Boulevardul Reg. Carol 41.

— Az Uj Kelet nagyvárad kiadóhivatala Szilágyi Dezső-u. 6 sz. alatt van, ahol a lapot érdeklő bármilyen ügyet elintéznek

— Meg akarják adóztatni a Franciaországban élő idegeneket. Párisból jelentik: Leitinger képviselő javaslatot nyújtott be, hogy minden idegen, aki nyolc napnál tovább tartózkodik Franciaországban, egy frankkal, családtagjait pedig kétszáz-kétszáz frankkal adóztassák meg. Kivételek a lengyelek és belgák. Leitinger azzal indokolja meg javaslatát, hogy Franciaországban még sohasem tartózkodott annyi idegen, mint most.

— Öngyilkos lett az angyalföldi tébolyda főorvosa. Budapestről jelentik: Dózsay Mihály, az angyalföldi tébolyda nyugalmazott főorvosa tegnap éjjel lakásának második emeletéről leugrott. Súlyos sérülésekkel vitték szanatóriumba, ahol reggel négy órakor meghalt. Dózsay rendkívül képzett orvos, tolsztojánus volt. Tettének oka idegkimerültség.

— Ujjászervezik a katonai bíróságokat. Bukarestből jelentik: Katonai körök szerint a legközelebbi parlamenti ülészek előtt törvényjavaslatot készítenek a katonai bíróságok reorganizálására. A javaslat szerint a katonai bíróságok külön hadtestet fognak alkotni.

— Polgármesterek kongresszusa. Bukarestből jelentik: Szeptember 23-án lesz Temesvárt a polgármesterek kongresszusa. A kongresszuson Costinescu, a főváros polgármestere fog elnökölni.

— A nagyvárad hadiárva felavatása. Nagyváradról jelentik: Ma avatták fel ünnepélyes keretek között a nagyvárad hadiárva felavatását. Az árva felavatásán Sturdza hercegnő is résztvett, aki harmincezer lejes adományával megnyitotta az adományok sorát.

— Nyomdászsztrájk Jasiban. Jasiból jelentik: A jasi nyomdászok, minthogy a munkaadók vonakodtak az új kollektív szerződést aláírni, sztrájkot proklamáltak. A sztrájk azonban mindössze huszonegy órát tartott. Időközben ugyanis a munkaadók és a munkások abban egyeztek meg, hogy ügyüket választott bíróság elé viszik. A választott bíróságban, amelyet a munkaügyi minisztérium hatásköre alá helyeztek, a munkásokat és munkaadókat egy-egy tag képviseli, a bizottság elnökét a két tag közösen választotta meg. A bizottság döntése a nyomdászok felvették a munkát.

— Revízió alá veszik a kolozsvári maximális árakat. A kolozsvári pékek, szállótulajdonosok és husiparosok kérelmezték a városnál a maximális árak revízióját. Crainic tanácsos, aki az ügyek előadója, kijelentette, hogy újra tanulmányozza az árakat és a tanács útján valószínűleg revízió alá is véteti.

— Jó lesz az őszi termés. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint az utóbbi eszések következtében az őszi termés lényegesen javult.

— Sinding emlékiratai. Sinding István hírneves norvég szobrász, kinek Csók, Anyaföld, L'Ofrende és Barbár csoport című művei világhírűek, hetvenöt éves és most jelentette meg emlékiratait. Igen kedves és egyuttal jellemző élet-történeti adatokat tár fel saját magáról az érdekes mester. Elnöndja, hogy Wolff Albert híres német szobrász ismerte fel tehetségét, ingyen tanította és csak azt kérte Sindingtől, hogy maga is úgy bányon a tehetséges művésznövendékekkel. Tiszteletben is tartotta mestere kívánságát. Ő maga Dániát tartja második hazájának és ez idő szerint Párisban él. A norvég művész így adja

Felozslatták a német kommunisták szövetségét

Nagy munkáselboosítások Berlinben. A bányászok hétfőn sztrájkhalópnak. Egymásután szüntetik be a nyomdaüzemeket

A Reichsbank két igazgatóját vádolják a márka zuhanásáért

(Berlin, augusztus 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kommunista szervezetek agitációja az általános sztrájkra vonatkozólag még mindig tart és ez arra készítette a belügyminisztert, hogy

a kommunisták szövetségét felozslassa.

Ma reggel kézbesítették a kommunista szervezetek központi végrehajtó bizottságának a belügyminiszter rendeletét, mellyel a kommunista szervezeteket felozslatják.

A kommunisták Braunschweigban a drágaság miatt nagy tiltakozó gyűlést hívtak össze, amelyen felszólították a braunschweigi kormányt, mondjon le.

Russelheimban a munkanélküliek lezártak tizenkét polgárt és kijelentették, hogy addig nem bocsátják őket szabadon, míg a tegnapi letartóztatott kommunista végrehajtó bizottság tagjait szabadon nem engedik.

Berlinben nagy munkáselboosítások vannak a nyomdai munkások jelenlegi fizetése

Hétfőn átadják Angliának a francia jegyzéket

Páris, augusztus 18. A francia jegyzék az angol válaszigjegyzékre készen van és azt ma továbbították a belga kormányhoz. Anglia legkésőbb hétfőig kézhezkapja a jegyzéket.

A Reuter hivatalos közlése szerint Londonban megvan minden remény arra, hogy a jóváté-

elő önfelfedezését: „Mint fiatal jogász egy éjszaka játszadozva, tajték pipafejet faragtam. Emberi arc került ki a faragásból és olyan tökéletesnek találtam, hogy amikor elkészültem munkámmal, kész szobrásznak éreztem magam. Azon az éjjel utoljára torgattam jogi könyveket.” Dániába való utazása közben ismerkedett meg Seidelin kereskedővel, aki utóbb mecénása lett. Kopenhágában Betzonik Elza udvari színésznő inspirálta nagyobb alkotásokra. Sinding a világ legnagyobb művészeti központjában, Párisban tölti elost élete alkonyéveit, a nemzetközi művészvilág mismerésétől deris környezetben.

— Egy betörő sikertelen szökése. Nagyváradról: A nagyvárad törvényszék büntető tanácsa dr. Palánki Károly elnökletével mai ülésén tárgyalta Pap József, Horga Jancsi és Jobbágy Kálmán betörők büntnyét, akik az elmúlt hónapban több mint tíz betörést követtek el Nagyváradon. A törvényszék Pap Józsefet három évi, két társát pedig két és fél évi börtönrre ítélte. Az elítélt foglyokat szuro-nyos örök az ítélet kihirdetése után a börtön épületébe kísérték. Utközben a néptelen bunyitai-utca Horga Jancsi hirtelen futásnak eredt. Az örök nem üldözheték a megugrott betörőt, mert előbb biztonságba kellett helyezniök a két másik foglyot. Csak néhány perc múlva indultak az örök Horga üldözésére, aki ekkor már egérutat nyert. A nagyhidnál posztoló rendőr azonban utját állta a szökevénynek és átadta az időközben odaérkezett fogházöröknek.

— Házasság. Schwartz Jankát Désről eljegyezte Schönblum Jenő kereskedő. (Minden külön értesítés helyett.)

— Elitették a bolgár lázadókat. Szófiából jelentik: A plevnai törvényszék tegnap ítélkezett azok felett, akik a Sztambulinszky-kormány bukása után lázadást kíséreltek meg. Négy vádlottat halálra, hetvenet kettőtől-tizenkét évig terjedő fegyházra ítélték. Kilencet felmentettek. Az ítélet ellen valamennyi vádlott fellebezett.

— A vendéglospartársulat tisztújító gyűlése. A kolozsvári vendéglospartársulat kedden délután tartja meg a kereskedelmi és iparkamara gyűléstermében új tisztikarának megválasztását. Ezt megelőzőleg megtanácskozzák a záróra-ügyet, a plakátok dolgát és a forgalmi adó körül fölmerült ügyeket.

— Nagyiparosok tordai gyűlése. Az erdélyi nagyiparosok augusztus 24-én Tordán megtartják rendes vándorgyűlést. Ezuttal az aktuális kérdések kerülnek napirendre: a választott bíróság, a

meghaladja a békebeli aranyparitás háromszorosát és ez a körülmény arra készíti a nyomdatulajdonosokat, hogy beszüntessék tüzeiket, mert ilyen nagy kiadások mellett nem tudják üzemeiket fentartani. Több nagy nyomdávállalat szabadságot munkásait.

A bányamunkások augusztus 20-ára sztrájkot deklaráltak.

A sztrájkra az adott okot, hogy munkaadók megtagadták fizetésemelési kéréseik teljesítését.

A dollár árfolyamának újabb emelkedésével kapcsolatosan a „Vorwärts” azt írja, hogy ez csak a Reichsbank két direktorának, Havensteinnek és Glasenapnak műve lehet s ezért felszólítja őket, hogy három napon belül adják be lemondásaikat, mert ellenkező esetben a szociáldemokraták összehívják a Reichstagot rendkívüli ülésre és megvonják az autonómiát a nemzeti jegybanktól. A szociáldemokraták nem tűrhetik, hogy arra nem hivatottak foglaljanak el ilyen fontos pozíciókat.

teli kérdésben a francia válaszigjegyzék kielégítő lesz és eliminálja a francia-angol differenciákat.

A Stefan-ügynökség hivatalos közlése szerint Mussolini a jövő hét folyamán nagyfontosságú nyilatkozatot fog tenni a jóvátéti kérdésben el foglalt álláspontjáról.

közégségi adók ügye, a jogvédő szervezet és az UGIR-nak szeptember végén tartandó ülésére való előkészületek.

— A kisenevi cenzorok kilopták az amerikai levelekből a dollárokat. Kisenevből jelentik: Az itteni cenzura két főosztályosát letartóztatták, mert az Amerikából érkező dollárokat a levelekből eltulajdonították.

* Székrekedés. Korányi tanár, az országos igazságügyi orvosi tanács néhai elnöke, megállapította, hogy a Ferenc József keserűvíz gyors, biztos és enyhe, fájdalom nélkül ható természetes hashajtó. (4)

* Csak pár napig vendégszerepel Jaulus Morini világhírű szalon- és groteszkkomikus szenzációs magyar és német műsorral a Központi Télikert Bar fényes, megnyitó műsorában. Belépődíj nincs. Kezdeté fél tíz órakor. Rendes étterm.

* Ha gummi-óvszert vásárolunk, ne fogadtunk el mást, csak „Ollá”-t.

* Utazásra el ne feledjünk Diana sóbor szeszt magunkkal vinni. Általa egyszerű szolgálat folytán megmenekszünk a gyakori rosszullettől.

Létrejött a francia-cesh kereskedelmi egyezmény

Páris, augusztus 18. A francia-cesh kereskedelmi tárgyalások befejeződtek. A végleges megállapodást legközelebb aláírják.

Ratifikálták a Csendes-óceáni szerződést

Washington, augusztus 18. Az antantállamok kiküldöttei ma ratifikálták a Csendes-óceánra vonatkozó hajóegyezményt.

Hermes — párisi német ügyvivő

Páris, augusztus 18. Az „Echo de Paris” szerint Hermes volt német pénzügyminiszter Németség párisi ügyvivőjévé nevezik ki.

Helyreáll a diplomáciai összeköttetés Oroszország és Jugoszlávia között

Belgrád, augusztus 18. Egy szovjetdelegáció érkezett ide, hogy a jugoszláv kormánnyal a két ország közötti diplomáciai összeköttetésre és kereskedelmi relációkra tárgyalásokat kezdjen.

Cambridgeben a versaillesi szerződés megváltoztatását követelik

London, augusztus 18. Cambridgeben munkásgyűlés volt, amelyen a versaillesi szerződés megváltoztatását követelték. A gyűlésen az a vélemény alakult ki, hogy a világbéke Franciaország és Németország egyetértésétől függ.

SPORT

A Haggibbor vívóakadémiája

Részvesznek a legjobb nemzetközi vívómesterek: Lovag Santelli és Schenker olimpiai bajnokok

(Kolozsvár, augusztus 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Haggibbor Sportegyesület augusztus 22-én este 8 órakor a Redut nagytermében nemzetközi vívóakadémiát rendez. A versenyen részt vesznek a világ legjobb vívómesterei. A beérkezett nagyszámú benevezés már eleve biztosítja a verseny ritka érdekességét.

A zsüri tiszteletbeli elnökévé sikerült Petala Nicolea hadtestparancsnok, gyalogsági tábornokot megnyerni. A zsüri többi tiszteletbeli tagjai: Dr. Septimiu Muresianu prefektus, dr. Octavian Utalea polgármester, dr. Valér Popoviciu rendőrprefektus, a Clubul Sportiv Politia elnöke, dr. Eugen Bianu állambiztonsági vezértelügyelő, dr. Coriolan Tatár, a Com. Regional elnöke, Maitve d'Assant, dr. Joan Chifor rendőrkapitány.

A verseny biztos résztvevői eddig a következők: Lovag Santelli Italo olasz vívómester, Schenker Zoltán Stockholm, olimpiai bajnokvívó, Orbán Sándor nagyváradi vívómester, Schenker Lajos kolozsvári vívómester, gróf Teleky Domokos, Balázs Ödön (NSE), dr. Szántó Dezső (NSE), Hegedüs Imre (NSE), Gelber Sándor (NSE), Báthory István (NSE), Schwartz István (NSE), Csizsár Kálmán (MSE), Schuller Lajos (AAC), Varga Sándor (KAC), dr. Herczeg József (KAC), Vincze József (Haggibbor), Stotter Aladár (Haggibbor), Noszin Mária (Haggibbor). Bemutató iskolavívás Schenker Lajos mester következő tanítványaival: Stotter Sándor, Hecht Pucika, Hecht Éva, Sipos Pista, Sipos Méri, Hein Pál, Dragos Virgil, Strasser Rózi.

A győztesek részére a következők ajánlottak tiszteletdíjakat:

László Jenő, Deutsch Sándor, Codik Jenő,

Fenyő és Braunfeld, Deutsch M., Schuster Emil, Grätz Herman, Sugár Andor, Kovács P. Fiai, Fischer Kálmán, Párisien áruház. Jegyek elővételben Sugárnál kaphatók.

A vasárnapi jótékonycélu mérkőzések keretében a KAC—KKASE és Haggibbor—Victoria mérkőzések kerülnek eldöntésre. Tekintve hogy a mérkőzések nem bajnoki jellegűek, valószínűleg sima lefolyású mérkőzésekben lesz részünk.

Bécs—Bratislava (Pozsony) 1:0 (0:0). A két város válogatott csapata szép küzdelmet hozott. A győztes gól a második félidő 39. percében Hotbauer révén esett.

Ma kerül eldöntésre a finn—magyar válogatott mérkőzés Budapesten, melyre a magyar csapatot a következőképp állították össze: Zsák—Vogl, Mandl, Kertész II., Kléber, Blum, Braun, Takács, Winkler II., Siklóssy, Hirzer. A mérkőzést Leemann bécsi bíró vezeti.

A KAC mai uszóversenye, mely a Diana uszodájában kerül lebonyolításra, igen sikeresnek ígérkezik. A versenyre nagyszámú nevezés történt, így minden bizonnyal érdekes küzdelmekben lesz részünk.

Prága—Bécs városközi mérkőzésre az osztrák csapat a következőképp fog felállni: Osztricssek, Scheuer, Blum, Nietsch, Brandstätter, Kurz, Seidl, Uridill, Schäffer, Wieser, Wessely. Érdekes, hogy az osztrák csapatban beállították a magyar származású Schaffert is, aki azonban valószínűleg lemondja a játékot. A mérkőzésből, melyet soha nem tapasztalt érdeklődés előz meg, valószínűleg a cseh csapat fog győztesként kikerülni.

Sport hírek címen a múlt héten rendkívül tartalmas új sportlap indult meg. Az új sportlap az országban lezajló összes sporteseményeken kívül részletes tudósítást közöl Bécs, Prága, Budapest legfrissebb híreiről is.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Kedd: Fekete gyémántok. (Először. Magnyító előadás. Premierhelyárral. Sorozatszám 1.) Szerda: Fekete gyémántok. (Másodszor. Rendes helyárral. Sorozatszám 2.)

Csütörtök: A zsvány vagy Fenevad. (Ujdonság kilencedszer. Rendes helyárral. Sorozatszám 3.)

Péntek: A válóperes hölgy. (Ujdonság először. Premierhelyárral. Sorozatszám 4.)

A színházi iroda hírei:

Öt heti szünet után kedden este ismét megkezdik a Magyar Színház művészei frissült erővel a munkát. A magnyító előadás olyan szenzáció lesz, amely a közönség széles rétegeiben fog nagy érdeklődést kelteni. Jókai Mór egyik leghíresebb regényét, a Fekete gyémántokat dramatizálta Hevesi Sándor s a mű ebben a formájában fog kedden este premierként színre kerülni. Szerdán másodszor és vasárnap este harmadszor adják a Fekete gyémántokat. Csütörtökre a tavalyi évad rendkívüli sikerű bohózatujdonságát, a Zsvány vagy a Fenevadat tüzték ki. Pénteken megint ujdonság lesz, a tavalyi budapesti évadnak legdiadalmasabb ujdonsága, Vajda Ernő Válóperes hölgye fog bemutatásra kerülni. Szombaton és hétfőn megismétlik a Válóperes hölgy előadását. Vasárnap délutáni előadás is lesz: olcsó helyárral fog színrekerülni A szerelem vására. Vasárnap reggel kilenc órakor nyílik meg a színház pénztára. A heti műsorra tüzték előadásokra már vasárnaptól lehet jegyet váltani.

Legolcsóbban fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógymű
Gluj, C. Reg. Ferd. 133

1338

Magyar Színház

Vasárnap, augusztus 19-én,
kivételesen szenzációs film-műsor

Óriások harca

6 nagy felvonásban

A főszerepben megismerkedünk a világ legerősebb akrobatájával, **Guaita Ausonia**-val, aki hatalmas izomszervezetével pompás játékaival félelmet nem ismerő merészségével bámulatba ejti a szemlélőt.

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor

Hétfőn, augusztus 20-án,
általános közkívánatra a legnagyobb sikerű film-mű

A nyomorultak

mindkét része (10 felvonás) egyszerre 3 órás előadások keretében

Előadások kezdete 3, 6 és 9 órakor

Hétfő, 1923 augusztus

Citr

verdelli, egészséges,

Léb Fivér

Telefon

GOV

KÖZKERESE

Gold Wald és G

Str. VI
(v. Mikos Kelemen
Tele

vízvezet

va

Compl

Emil Blaga antóraktára
Gluj

Tó
gumi
autó
den m
ka

Eladó

berendezés a kolo
Vetítőgép transform
lyek 1923 szept. 15
gosítás nyerhető D
Str. Iorga Nicolae
Strada Vlahuta 38

Lüszter
Tennisz
Mosó ruha

Neur

Citrom

verdeli, egészséges, tartós áru, kapható
Léb Fivéreknel Cluj
 Telefonszám 471

GOWAG

KÖZKERESETI TÁRSASÁG
**Goldstein,
 Wald és Glasner Cluj**

Str. Vladimirescu
 (v. Mikos Kelemen-utca) 17. szám alatt
 Telefon 519

Gőz-, gáz-,
 vízvezeték- és csatornázási berendezések
 valamint műszaki cikkek
 állandó nagy raktára.
 Complete fürdőszobaberendezések
 jutányosan kaphatók

Emil Blaga autóraktára
 Cluj

**Tömör-
 gumik teher-
 autókra min-
 den mérethben
 kaphatók**

Kivánatra ártégyezéssel
 szolgál

Eladó mozi-

berendezés a kolozsvári Uránia-Színházból.
 Vetítógép transformátor, színházi székek, me-
 melyek 1923 szept. 15-én elszállítandók. Felvilá-
 gosítás nyerhető Dr. Tóth Ferenc ügyvédnél,
 Str. Iorga Nicolae 19. vagy Eberl Kálmánnál,
 Strada Vlahuța 38. szám alatt, Oradea-Mare

Lüszter saccó és mellények
 Tennisz nadrágok
 Mosó ruhák

Neumann M.
 Tel. 431.
 cégnél Cluj,
 Piața Unirei 14.

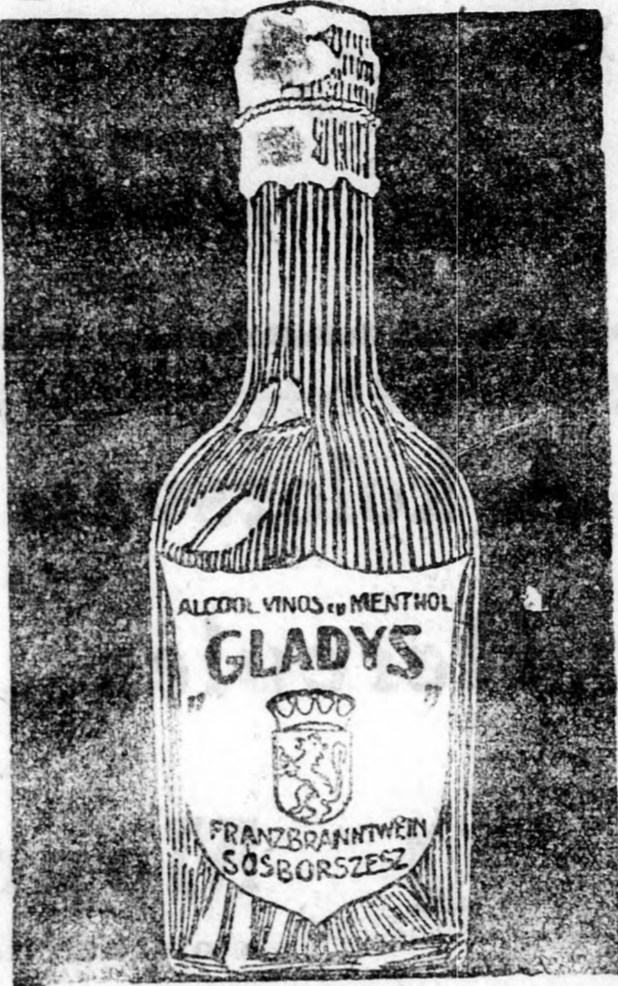
Zsidó iskolák figyelmébe!

A közoktatásügyi minisztérium által engedélyezett
 illusztrált

héber ABC

kapható
 A „KADIMA” KIADÓVÁLLALATNÁL
 Kolozsvár

Egy pld. ára 80.— lej. Ötven pld. rendelésnél 25.— lej

„Gladys” sósorszesz üdit,
 „Gladys” sósorszesz erősít,
 „Gladys” sósorszesz fájdalmat
 csillapít

Gyártja
 Herczeg Géza vegyészeti gyára
 Cluj Lloyd

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
 Telefon Interurban 2-13 * Sürgönyc.: Juvaere, Cluj
Ékszerárugyártás, nagykereskedés
 Fogászatl arany * Arany, ezüst és
 és forrasztó ** platinabeváltás!
 Kienzle és Schwarzwaldl órák képviselete, gyári lerakata
Csak viszontelárusítóknak!

Lusztig és Nussbächer
 cinkorkakülönlegességek állandó raktára
 Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

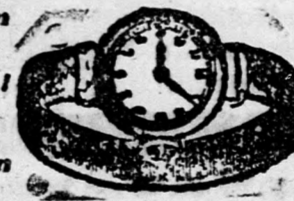
Első Erd. Zománcablágyár
 SOLE JAKAB Brassó, Strada Ciocrac 2.

KERESKEDŐ- SEGÉD KERESTETIK

aki a festékszakmában teljesen képzett.
 Ajánlatot „I-a szakember” jellegre a kiadóba

Arcod bőre hogyha
 Nagyon zsiros,
KAISER BORAX
 Jó hatása biztos.

Figyelem
 a nagy
 vashid
 sarokra!
 A címre
 figyeljen

Aranyat, platínát és
 drágaköveket a leg-
 magasabb árban be-
 váltok. Legelőcsőbb
 bevásárlási forrás
 ékszerekben, órák-
 ban, dísztárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

Pár heti szünet után a

Diana-fürdő gőzfürdője

ujjonnan festve, megint a t. közönség rendelkezésére áll

Külföldi likőr- és pezsgő-
 különlegességek kaphatók **LUCULLUS-nál** Oradea-Mare
 Bémer-tér. 1392

Modern üvegesiszolda és tükörárugyár
PÉCHY ÉS TÁRSA
 ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
 STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20
 Készíti a legszebb tüköröket és butor-
 üvegeket minden Ujrafoncsorozás
 méretben és mennyiségben! Kérjen árajánlatot

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szolg — 20 lel. Jelíges hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lel 60 bani bélyegköltés fizetendő.

Aszonali belépőre keresünk:

1. **Kontekció osztályunkhoz** egy, a szakmában teljes képzettséggel bíró önálló segédet.

2. **Szövet-kellékkárosítályunkhoz**

szintén egy szakképzett önálló segédet. Mind a kettő a román, német és magyar nyelvet tökéletesen kell hogy bírja. Az állásra reflektálók nyújtsák be eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt írásbeli ajánlataikat. — **M. Neumann Utóda Bragov, Kolostor-utca 21.**

Butor! Legolcsóbb bevásárlási forrás. Klein Izsák, Unió-u. 21. 1581

Telefon 81.

Ládagyár

Flóküzlet

Egeres

Mindenemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett és szétszedett részben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1381

Sajovics és Lebovits faterkedés és ládagyár Cluj, Strada Cernautji (volt Kajántól-ut) 1 szám

Önmaga ellen vét, ha nem Nagy és Szilágyi-

nál festett és tisztított ruháját. Cluj, gyár Strada Barițiu (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

Feketeerdői üveg és mindennemű

porcellánárut legolcsóbban

Telefon 586

Kerekes Ernő

áruházában vásárolhat Cluj, Calea Reg. Ferdinand No. 4. Engross! Endetail! 1484

Gazdasági Ipar Rt Déva Déva

Modern berendezésű gépjavitóműhely Vas- és fémöntőde

Elvállal legutányosabb feltételek mellett gépek, autók, motorok, vasúti járművek stb. javítását. Vásárolt használt vagy javításra szoruló gépeket, motorokat stb. Elad gépeket, motorokat, különféle üzemanyagokat

Jelenleg eladó

Vagonjavítási munkálatokhoz szükséges anyagok és alkatrészek.

„Imperial” hőlégszűrő berendezés, Maissoni gyártmány, használható mindennemű gabona, zöldség, sűrű moslók, trágya stb. szárítására. Folytonműködő cefreparólókészülék, Rudkorski-féle, óránként 15—18 hl. normális cefre lehajtására, gőz cefreszivattyúval, önműködő moslókemelő készülékkel.

Egy darab Dotainski-féle szeszmérőgép. Elektromotor, 40 HP., 210 Volt, 3 fázis, 50 periad. 970 tobr.

DOXA

óra irodába és utazásra

Megjelent Sas László az „Isten lábánál” c. regénye

A legjobb és legdivatosabb cipő a közismert

„Chaussures Echo”

védjeggyel ellátott cipő!

A kolozsvári CZELL-Sörgyár

gyártmányai

Hercules diplomaláta tápsör különlegesség

és a világos

Monostor sör

stolerhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak

1428

Mindenütt kaphatók!

Mindenütt kaphatók!

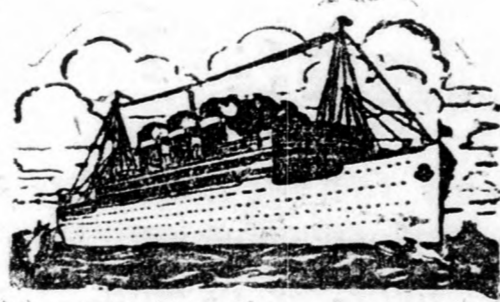
Le-rakati:

Szavatozljuk,

hogy 1 kilogram Marx-féle email- vagy padlólakkkal 2 négyzetméterrel többet festhet, mint ugyanannyi bármely más gyártmányúval

Rados & Co. festéknagykereskedése Cluj

(Kolozsvár), Calea Regele Ferdinand (volt Wesselányi Miklós-utca) 21. szám alatt

Legközelebb indulnak:

„Canada” szept. 8-án

Minden hónap 8-án rendes hajójáratok.

Reclama 3013

Fabre Line

FRANCIA HAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Constanța-Newyork

közvetlen hajójáratok minden hónapban.

Átszállás nélkül. — Csak egy vízum (az amerikai) szükséges.

Augusztus 1-től rendes hajójáratok

Constanța-Jaffa (Palesztina)

és Marseille között.

Rendkívül kedvező feltételek. — Felvilágosításokat nyújt, prospektusokkal és hajójeggyel szolgál a

FABRE LINE S. A. R.

BUCUREȘTI, PASÁG, COMOEDIA

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA Cluj, Kolozsvár, St. B. L. Pop (Brassai-utca)

Telefon: Szerkesztő és kiadóhivatal — Zs. N. Sz. —

A kéziratok kizárólag szerkesztőségnek szentelők. Kéziratokat adunk vissza

Cluj-Kolozsvár —

(Karlsbad, au jától.) Weizmann pénzügyi referens jelentését, egyben még nem tesz javaslatot, mely irányvonalat, mely haladniok kell. Képzési alapok felállításában való gondoskodásunk fejlettségünk az adakoz Palesztinában való zeti hitelszervek k a magánvállalkozás Teremteni kell egy számára. Mindene alapot kell létrehozni ipari és kézműves gyarmatügyi bank intézeteket építsük. Fedezetnélküli kifizetésnek.

A jelentést a kormányzatnak átadomásul vették.

A következő viták vették igénybe

A gyarmati

Dr. Rufeisen

a javaslatot, amely gyarmatosítás ügyét összehívni. Kiván ezen a konferencián szakmai tudás don

A kolonizáció legatus terjeszt elő Korngrün (Keletga) javaslatai közül ötöt a bizottság több javaslatot terjeszt

Dr. Osiás Th kibővítését célzó és vaslathoz való hozzáférést a demokratikus pártja szempontját

Grünbaum javaslat a Ceire Cion is is javaslat formájában

Éjjel feltizen

Agency kibővítése

a Ceire Cion és a Palesztinai

konferenciát kérték.

országos föderáció

és egy óra harminc

dött az ülés. A tö

és német nyelven

Dr. Löwenst

ülés feszült figye

neveket. Ez ötne

delegátus neve e

igennel, vagy nem

tól való tartózkod

A javaslat m

országos föderáció

baloldal és a dem

szavazás előtt ell

igennel, Ussiskin

Az elnöklő N

többségi javaslatot

nyolcvanhét ellené

A k

A kongresszus

tatta tanácskozásai